

СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ SMART-МІСТА

Концепція «Smart» в сучасному високотехнологічному світі охоплює всі сфери життя людини. «Smart» як підхід до реалізації можливостей сучасного суспільства, як об'єктивна реальність життя, як зміна у сприйнятті реальності зумовлює формування новітніх середовищ у різноманітних сферах життєдіяльності людини. Своєю прояву концепція «Smart» знаходить у стратегіях сучасного міста. Все більше міст в Україні, як і в усьому світі, заявляють про себе як про Smart-міста (Smart-City).

Сучасна концепція Smart-міста («розумного міста») базується на таких ключових принципах: енергоефективності, екологічності, оптимізації всіх міських підсистем, технологічності та розвитку інноваційної економіки міста [1, с. 166].

Серед основних ознак Smart-міста виділяють: наявність інтелектуальних систем управління дорожнім рухом, розумний та енергоефективний підхід до вуличного освітлення, наявність електронних систем самоврядування, що забезпечують залучення усіх мешканців міста до управління містом, запровадження технологій «розумних» будинків, впровадження міської мережі Wi-Fi, яка охоплює майже всі куточки міста, наявність міської системи швидкого реагування та сповіщення у надзвичайних ситуаціях, застосування електронних платежів [2]

Становлення Smart-міста включає декілька підходів до свого розвитку. По-перше, це високотехнологічне місто, в якому новітні технології формують інше, відмінне від класичного, міське середовище, комфортне для усіх мешканців. Таке середовище базується на технологіях, створює і адаптує їх, вимагаючи від сучасного мешканця міста зміни сприйняття свого місця у цьому середовищі. Володіння більшістю міськими мешканцями електронними системами розрахунків, які виходять за межі банківсько-кредитних операцій, стало невід'ємною частиною життя. Розрахунки у магазинах, транспорті, сплата комунальних платежів з використання електронних систем, вільний доступ до Wi-Fi майже у всіх громадських міста, використання електронних систем для реєстрації або замовлення адміністративних послуг, створення єдиного інформаційного середовища в галузях охорони здоров'я та застосування технологій e-learning поступово формують у населення, незалежно від віку, статі, рівня освіти, сприйняття зростання технологічності міського середовища.

По-друге, Smart-міста – це місто, розвиток якого базується на інноваціях у сфері планування і розбудови міста, промисловості, транспортної інфраструктури, міському господарстві. Інноваційна економіка уможливорює саму ідею Smart-міста, яка передбачає постійний

технологічний розвиток, створення розумного середовища, що самоудосконалюється і формується під впливом і на базі інновацій, швидку адаптацію всі сфер життєдіяльності міста до постійних змін. Тобто, розвиток Smart-міста передбачає постійний процес інноваційних перетворень усіх аспектів життя міста [3, с. 161], а також підвищення рівня технологічності внаслідок впровадження інновацій.

По-третє, Smart-міста передбачають становлення «нового» мешканця міста. Інформаційні технології, високотехнологічні міські системи не викликають у нього складностей, не потребують додаткових пояснень щодо використання, а становлять реальність, в якій він існує. Тобто, підвищення технологічності та розвиток Smart-міста, для сучасного міського мешканця сприймаються як підвищення комфортності життя, а не як його ускладнення.

У світовій практиці концепція Smart-міста стала головною концепцією розвитку сучасного міста. Яскравим прикладом є столиця Данії. Особливістю Smart-стратегії Копенгагену є розвиток єдиної міської електронної системи, яка охоплює всі сфери життєдіяльності міста, і створення екологічного міського середовища [4]. Сучасним Smart-City, в якому уособлюються всі ознаки «розумного» міста є Сінгапур. Починаючи з 2014 року місто реалізує програму Smart Nation, яка передбачає охоплення «розумними» системами всіх сфер життя людини. Сама назва програми визначає, що технічний та інноваційний розвиток є безумовним, але пріоритетом є формування нація, для якої життя в такому середовищі є об'єктивною реальністю. Серед розвинених Smart-City в Європі виділяють Барселону. Використання інтелектуальних парковочних систем, системи моніторингу трафіку заторів, розвиток сонячної енергетики, інтелектуальної ініціативи для велосипедистів «Bicing», спрощення системи по збору відходів як одного із глобальних лідерів у створення умов для розвитку «розумного» міста. [5, с. 62].

Отже, концепція Smart-міста протягом останніх років стає основною в умовах інформаційного суспільства та глобальному світі. Поєднуючи інновації, технологічність, енергоефективність, екологічність вона спрямоване на новітнє розуміння міського середовища, в якому комфортність проживання, його якість стає основною метою і критерієм для вимірювання успішності реалізації даної концепції.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Плешковская А. М. Инновационному образованию – разумное городское пространство. Smart-образование в Smart-обществе: возможные пути адаптации : материалы XVII Международной научно-практической конференции (14 февраля 2019, г. Харьков). Харьков, 2019. С. 165-171.

2. THE FUTURE. 10 ознак «розумного» міста. URL : <http://thefuture.news/smart-city/> (дата звернення 23.04.2019).

3. Пасичник С. М. Smart-стратегия развития малого города: базовые выгоды и риски. Smart-образование в Smart-обществе: возможные пути адаптации : материалы XVII Международной научно-практической конференции (14 февраля 2019, г. Харьков). Харьков, 2019. С. 160-162.

4. Smart City. 5 «розумних» міст в світі. URL : <https://sites.google.com/site/smartcityyyttee/5-rozumnih-mist-svitu> (дата звернення 23.04.2019).

5. Касич А. О., Федоряк Р. М., Собяніна А. П. Інноваційна технологія «Smart City» як механізм покращення рівня життя в сучасному місті. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Одеса, 2017. Вип. 27, Ч. 1. С. 50-54.

Radionova L.

PhD, Associate Professor,

*O. M. Beketov National University of Urban Economy
in Kharkiv, Kharkiv, Ukraine*

INTERNATIONAL EXPERIENCE AND ITS IMPLEMENTATION IN THE PRACTICES OF SMALL CITIES DEVELOPMENT: UKRAINIAN CONTEXT

Small cities constitute the largest category of urban settlements in the world, including in Ukraine. Small cities of Ukraine are in a situation of survival, which is caused not only by their internal problems, but also by the processes occurring at the global level. This situation inevitably causes the need to look for new ways to adapt small cities to modern realities. The relevance of the topic of this research is due to the necessity for withdrawal the small cities of Ukraine from the systemic crisis, which violated the conditions of their existence and development, as well as the search for effective ways to ensure their livelihoods.

The purpose of the research is to determine the specifics of the development of small cities in Ukraine in the context of global challenges, using the European experience of how to get small cities out of crisis.

In the scientific literature, the most common is the functional typology of small cities. But crisis trends in most Ukrainian small cities have transformed their typology. Currently, the typology that is based on the socio-economic situation in the city is quite common in the scientific literature. In our opinion, for the research of the current state of small cities of Ukraine, this typology is quite conceptual, as it allows to understand their main socio-economic problems deeper.

The analysis of theoretical and methodological approaches that has developed in foreign and domestic social knowledge about small cities as special territorial-settlement communities allowed us to highlight the most conceptual approaches as a methodological basis for studying the specifics of managing the development of small cities – neoinstitutional, transformational, factorial, urbanizational. The application of these approaches opens methodological possibilities for studying the characteristics of managing the development of small cities in the context of modern Ukrainian institutional transformations and